

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Dohoda o hmotné odpovědnosti

Našel jsem si nové zaměstnání, avšak můj budoucí zaměstnavatel požaduje, abych společně s pracovní smlouvou uzavřel i dohodu o hmotné odpovědnosti. Co je obsahem této dohody a jaké následky jsou s ní ve vztahu k mé osobě spojeny?

Dohodou o hmotné odpovědnosti uzavřenou dle § 176 zákoníku práce přebírá zaměstnanec odpovědnost za svěřené hotovosti, ceniny, zboží, zásoby materiálu nebo jiné hodnoty, které je povinen vyúčtovat, odpovídá za vzniklý schodek. Zákon stanoví, že dohoda o hmotné odpovědnosti musí být uzavřena písemně; v opačném případě je neplatná a pohlíží se na ni, jako by nikdy nebyla uzavřena.

Dohodu o hmotné odpovědnosti může zaměstnanec uzavřít společně s pracovní smlouvou (ujednání o převzetí hmotné odpovědnosti může součástí pracovní smlouvy) nebo může být uzavřena i samostatně, a to kdykoliv po dobu trvání pracovního poměru. Dohodu lze však uzavřít i se zaměstnancem pracujícím na základě dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr. Dohodu o hmotné odpovědnosti může zaměstnanec uzavřít nejdříve v den, kdy dosáhne 18 let věku.

Dohodu o hmotné odpovědnosti běžně uzavírají ti zaměstnanci, k výkonu jejichž pracovní činnosti jim byly svěřeny určité hodnoty, popř. jejichž pracovní zařazení má za důsledek nutnost s těmito hodnotami, které jsou povinni posléze vyúčtovat, disponovat. Je vždy třeba, aby tyto hodnoty byly zaměstnanci svěřeny, přičemž zaměstnanec je povinen je vyúčtovat.

Zaměstnanec v případě uzavření dohody o hmotné odpovědnosti tedy odpovídá za schodek na těch svěřených hodnotách určených k inventarizaci (vyúčtování), ohledně kterých je dohoda uzavřena.

Mezi hodnoty, ohledně kterých bývá uzavírána dohoda o hmotné odpovědnosti, patří na prvním místě hotovost (obdržená tržba). Jako další příklad je možno uvést kupř. zásoby zboží, kolky, stravenky, poštovní známky či poukázky na benzín.

Naopak dohoda o hmotné odpovědnosti nemůže být platně uzavřena ohledně těch hodnot, které nejsou určeny k obratu nebo oběhu, popř. se kterými nemá zaměstnanec možnost sám nakládat. Předmětem dohody o hmotné odpovědnosti proto nebude kupř. vybavení kanceláře či dílny, ale ani vozidlo dané zaměstnanci do užívání. Pokud by i přesto byla dohoda o hmotné odpovědnosti ohledně těchto věcí uzavřena, je neplatná pro rozpor se zákonem a nemá pro zaměstnance žádné následky.

Důsledkem uzavření dohody o hmotné odpovědnosti ve vztahu k zaměstnanci je zvýšení jeho odpovědnosti. V případě schodku na hodnotách, které jsou předmětem dohody o hmotné odpovědnosti, je totiž zaměstnanec povinen hradit zaměstnavateli škodu v plné výši. Zjednodušeně řečeno zjistí-li se v důsledku inventarizace svěřených hodnot jejich schodek, nebude zaměstnanec odpovídat za tuto škodu zaměstnavateli „pouze“ do výše 4,5 násobku svého průměrného měsíčního výdělku, nýbrž odpovídá zaměstnavateli plně.

Zaměstnanec nebude za schodek na svěřených hodnotách v případě platně uzavřené dohody o hmotné odpovědnosti odpovídat tehdy, prokáže-li, že schodek vznikl bez jeho zavinění.

Další články:

- [Určení rozhodného období pro zjištění průměrného výdělku ke stanovení odstupného při rozvázání pracovního poměru dle ust. § 52 písm. d\) zákoníku práce](#)
- [Rozhodnutí lékaře o dočasné pracovní neschopnosti zaměstnance a její účinky na suspenzi pracovního závazku](#)
- [Náhrada mzdy při neplatném rozvázání pracovního poměru, jestliže zaměstnanec není zdravotně způsobilý konat práci](#)
- [Převod nevyčerpané dovolené podle novely zákoníku práce](#)
- [Pracovní povinnosti v době pracovní neschopnosti](#)
- [Simulace právního jednání v pracovněprávních vztazích](#)
- [Podstatné zhoršení pracovních podmínek v důsledku přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů](#)
- [K problematice zjišťování nemoci z povolání](#)
- [Vedoucí zaměstnanci příspěvkových organizací a problémy spojené a jejich odvoláním](#)
- [Dohoda o konkurenční doložce přece jenom není pro zaměstnance nezávazným cárem papíru, potvrdil Ústavní soud](#)
- [Povinnost zaměstnance nastoupit do práce k výzvě zaměstnavatele i za trvání sporu o neplatnost výpovědi pro nadbytečnost](#)